

Ministerie van Defensie

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Plein 2
2511 CR Den Haag

Ministerie van Defensie

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Datum 2 september 2010
Betreft Antwoorden op de vragen van het lid Hachchi (D66), het lid Eijsink (PvdA) en het lid Bruins Slot (CDA) over het afgelasten van de opleiding van 467 aspirant militairen

Onze referentie
BS/2010027788

*Bij beantwoording datum,
onze referentie en betreft
vermelden.*

Hierbij bied ik u de antwoorden aan op de vragen van het lid Hachchi (D66), het lid Eijsink (PvdA), ingezonden 3 augustus 2010 met kenmerken 2010Z11427 en 2010Z11430, en van het lid Bruins Slot (CDA), ingezonden 7 augustus 2010 met kenmerk 2010Z11492, over het afgelasten van de opleiding van 467 aspirant militairen.

DE MINISTER VAN DEFENSIE

E. van Middelkoop

Vragen van het lid Hachchi (D66) aan de minister van Defensie over een afgelaste opleiding voor bijna 470 aspirant-militairen (ingezonden 3 augustus 2010 met kenmerk 2010Z11427).

Datum

Onze referentie
BS/2010027788

1

Wat is uw reactie op het bericht dat Defensie de opleidingen en banen van 467 aspirant-militairen heeft afgezegd? 1)

2

Wanneer werd duidelijk dat er voor deze nieuwkomers geen plek was? Binnen hoeveel dagen werden de nieuwkomers ingelicht?

De opschorting van de opkomst van een groep toekomstige militairen werd noodzakelijk door een combinatie van factoren die in belangrijke mate het gevolg zijn van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Doordat de werving is aangetrokken komen, na het goed doorlopen van de keuring, meer mensen in aanmerking voor een aanstelling als militair. Tegelijkertijd is het aantal afvallers tijdens de initiële opleidingen gedaald en hebben minder militairen vrijwillig ontslag genomen. In april werd duidelijk dat deze ontwikkelingen ingrepen vergden aangezien de beschikbare budgetruimte voor personeel niet is gewijzigd. De staatssecretaris heeft de beperking van de instroom in algemene zin aangekondigd tijdens het algemeen overleg Personeel van 20 april 2010 (Kamerstuk 32123 X nr. 129).

Bij het bezien van alle consequenties en alternatieven bleek het onontkoombaar de opkomst van deze groep, die de opkomstbrief al had ontvangen, uit te stellen. De betrokken toekomstige militairen zijn hierover in juli telefonisch en schriftelijk geïnformeerd. De maatregel behelst geen contractbreuk, maar uitstel van de geplande opkomstdatum.

Niettegenstaande de maatregelen is er nog steeds ruimte om militairen aan te stellen en blijven ook de wervingsinspanningen overeind. Bij aanstellingen krijgen de personeelscategorieën waarin sprake is van structurele tekorten voorrang. Dit betreft vooral technische en geneeskundige functies.

3

Zijn er juridische belemmeringen om een deel van deze aspirant-militairen door te laten stromen naar de circa 3000 openstaande vacatures? Zo neen, bent u bereid zich in te zetten voor dergelijke trajecten?

Het gaat in deze kwestie niet zozeer om juridische belemmeringen, maar om de noodzaak binnen het desbetreffende budget te blijven.

4

Op welke manier wordt bijgehouden hoeveel ruimte Defensie heeft om mensen aan te nemen?

De personele vulling wordt maandelijks gerapporteerd aan de ambtelijke en politieke leiding van Defensie. Ook wordt per kwartaal, voor zover de personele vulling daartoe aanleiding geeft, een specifieke rapportage opgesteld. Dit zijn de momenten waarop tot bijsturing kan worden besloten.

Verder worden per defensieonderdeel in een apart forum maandelijks de vacatures, de personeelsbehoefte en de financiële ruimte onder de loep genomen.

Ministerie van Defensie

5

Is de problematiek van deze casus ontstaan doordat het systeem niet goed is toegepast, of vanwege een omissie in het systeem? Bent u in het laatste geval bereid concrete wijzigingen door te voeren die dergelijke problemen in de toekomst voorkomen?

Datum

Onze referentie
BS/2010027788

Ondanks de regie op de totale personele keten zijn de processen die hiermee gemoeid zijn niet probleemloos op elkaar af te stemmen. Daarvoor is de dynamiek in die processen te verschillend. Prognoses van de ontwikkeling van de personele sterkte en van de daaraan gekoppelde budgettaire realisatie zijn niet altijd gemakkelijk te maken. Uiteraard werkt Defensie voortdurend aan de verdere verbetering van informatie, prognoses en relevante deelprocessen.

1) De Telegraaf, "Opleiding nieuwe militairen afgelast", 2 augustus 2010, pag. 3

Vragen van het lid Eijssink (PvdA) aan de minister van Defensie over het afgelasten van de opleiding van 467 aspirant militairen (ingezonden 3 augustus 2010 met kenmerk 2010Z11430).

Datum

Onze referentie
BS/2010027788

1

Heeft u kennisgenomen van het artikel 'Defensie stuurt 467 aspiranten excuusbrief. Opleiding nieuwe militairen afgelast'? 1)

Ja.

2

Klopt het dat Defensie 467 aanstellingsbeloften niet heeft kunnen nakomen, en dat het hier gaat om 300 arbeidsplekken bij de marine en 167 bij de landmacht? Zo niet, wat is dan de verdeling van deze arbeidsplekken?

Zowel het totale aantal als de verdeling ervan klopt. Het betreft hier overigens geen 467 arbeidsplekken, maar 467 aanstelbare personen die nu dus later zullen beginnen met hun initiële opleiding.

3

Kunt u gespecificeerd aangeven in hoeverre hier sprake is van het niet goed begroten van de betreffende opleidings- en instroomkosten op de lopende begroting voor 2010, dan wel het doorvoeren van wijzigingen in deze lopende begroting? Waar in de begroting 2010 zijn de betreffende posten te vinden? Waarom is de Kamer niet in de Voorjaarsnota geïnformeerd over deze maatregelen en de tekorten? Wanneer zult u de Kamer informeren over de gemaakte miscalculaties in de begroting dan wel over de nieuw doorgevoerde wijzigingen?

De budgetten voor werving en personeel zijn opgenomen in de beleidsartikelen van de respectievelijke defensieonderdelen. De begroting 2010 en de daaraan gekoppelde personeelsbezetting zijn niet aangepast. De opschorting van de opkomst van een groep toekomstige militairen werd noodzakelijk door een combinatie van factoren die in belangrijke mate het gevolg zijn van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Doordat de werving is aangetrokken komen, na het goed doorlopen van de keuring, meer mensen in aanmerking voor een aanstelling als militair. Tegelijkertijd is het aantal afvallers tijdens de initiële opleiding gedaald en hebben minder militairen vrijwillig ontslag genomen. In april werd duidelijk dat deze ontwikkelingen ingrepen vergden aangezien de beschikbare budgetruimte voor personeel niet is gewijzigd. Van een miscalculatie in de begroting is dus geen sprake, maar wel van een maatregel om binnen het door de Kamer goedgekeurde begrotingsplafond te blijven. De staatssecretaris heeft de beperking van de instroom in algemene zin aangekondigd tijdens het algemeen overleg Personeel van 20 april 2010 (Kamerstuk 32123 X nr. 129).

4

Kunt u precies aangeven welke nieuwe redenen er zijn voor het 'op de rem zetten van het tempo' om de structurele personeelstekorten in te lopen? Welke ontwikkelingen hebben er precies toe geleid dat de reeds begrote extra instroom militairen niet kan plaatsvinden?

Het in de begroting 2010 gemelde groeitempo van het personeelsbestand is niet aangepast. Om de bezuinigingen uit het aanvullende beleidsakkoord te verwerken is in 2009 besloten tot een meer geleidelijke vulling van de organisatie, van 95 procent in 2010 tot 98 procent in 2015. Niettemin is er de komende jaren nog steeds sprake van een toename van het personeelsbestand. Voor de geplande instroom van nieuw personeel voor 2010 is een schatting gemaakt van onder meer de uitstroom van personeel. Afgezet tegen de personele kaders waarvoor financiële dekking bestaat, leidt dit tot vaststelling van de geplande en gewenste initiële instroom. Het eerder bereiken van de voor 2010 maximaal toegestane en financieel afgedekte sterkte is vooral een gevolg van de lagere uitstroom tijdens de initiële opleiding en het lagere aantal vrijwillige ontslagen onder het zittende personeel.

5

Wat zijn de gevolgen van de extra 467 vacatures die door de genomen maatregel zijn ontstaan voor de betreffende krijgsmachtdelen en hoe zullen deze gevolgen worden ondervangen?

Door de uitgestelde opkomst van deze groep personen ontstaan geen extra vacatures. De defensieorganisatie is gevuld met de voor 2010 vastgestelde aantallen die passen binnen de begroting.

6

Wanneer behoort een aspirant-militair tot de categorie 'zwaar gedupeerden'? Aan welke voorwaarden moet een protest precies voldoen om te worden gehonoreerd?

Bij gedupeerden gaat het om personen die een aanstellingsbrief hebben ontvangen waarin staat wanneer zij moeten opkomen, en die op grond daarvan bijvoorbeeld ontslag hebben genomen bij hun vorige werkgever of de ziektekostenverzekering hebben opgezegd. Formeel kan een kandidaat die nog niet is opgekomen en dus ook nog geen militair is, niet in bezwaar gaan en zou hij voor een schadevergoeding een civiele zaak moeten aanspannen tegen Defensie. Vanwege de bijzondere omstandigheden geeft Defensie degenen die reeds een aanstellingsbrief hadden ontvangen echter toch de mogelijkheid bezwaar aan te tekenen. Men kan dan uiteenzetten in welke mate men is benadeeld. Defensie zal per individueel geval een zo goed mogelijke oplossing proberen te vinden.

7

Hoeveel van de 467 aspirant-militairen dienden een verzoek tot compensatie in en hoeveel van deze verzoeken werden ingewilligd? Welke kosten zijn hieraan verbonden?

Tot nu toe gaat het om drie personen. Deze zaken zijn nog in behandeling. Het betreft schade als gevolg van gederfde inkomsten door het reeds ingediende ontslag bij een vorige werkgever. De desbetreffende personen kunnen overigens alsnog in 2011 opkomen.

8

Klopt het dat het niet voor het eerst is dat Defensie aanstellingsbeloften alsnog niet gestand kan doen? Wanneer heeft zich dat eerder voorgedaan en om welke aantallen ging het daarbij? Welke maatregelen heeft Defensie naar aanleiding daarvan genomen om te voorkomen dat het afgelasten van opleidingen en het niet nakomen van aanstellingsbeloften in de toekomst nog voorkomt? Welke aanvullende maatregelen zullen daartoe naar aanleiding van deze casus genomen worden?

Datum

Onze referentie
BS/2010027788

Er is niet eerder sprake geweest van een soortgelijke maatregel. De factoren die deze stap noodzakelijk maakten zijn inmiddels onderdeel van de structurele analyse van de personele keten. Elk kwartaal worden de ontwikkelingen en prognoses aan de ambtelijke en politieke leiding gerapporteerd om bijsturing mogelijk te maken.

9

Kunt u garanderen dat alle 467 gedupeerde aspirant-militairen in ieder geval in 2011 alsnog kunnen instromen in de functie waarvoor zij dit jaar een aanstellingsbelofte kregen?

Ja, voor zover de betrokkenen dit zelf willen, zal Defensie de toezeggingen zeker gestand doen. Dit betekent dat zij in ieder geval in 2011 kunnen beginnen met hun initiële opleiding.

10

Welke gevolgen heeft de genomen maatregel voor de instroom vanuit specifieke opleidingen, bijvoorbeeld vanuit de ROC's? Zullen naar verwachting alle leerlingen die de opleiding Veiligheid en Vakmanschap aan het ROC met succes afronden, kunnen instromen bij Defensie? Zo nee, hoeveel leerlingen kunnen niet worden toegelaten en om welk percentage van de leerlingen die de opleiding volgen gaat het?

Alle leerlingen die de ROC-opleiding Veiligheid en Vakmanschap succesvol voltooien en na sollicitatie door Defensie worden goedgekeurd, zullen kunnen instromen. Zij worden niet door deze maatregel getroffen.

1) De Telegraaf, 2 augustus 2010

Vragen van het lid Bruins Slot (CDA) aan de minister van Defensie over het afgelasten van de opleiding van 467 aspirant militairen (ingezonden 7 augustus 2010 met kenmerk 2010Z11492).

Datum

Onze referentie
BS/2010027788

1

Deelt u de mening dat met het afzeggen van een opleiding en een toekomstige baan bij de krijgsmacht aan een groot aantal gemotiveerde aspirant-militairen in tijden van personeelstekorten bij de krijgsmacht een negatief signaal wordt afgegeven over de krijgsmacht als betrouwbare werkgever? 1) Zo ja, op welke wijze gaat u dit negatieve signaal herstellen opdat ook in de toekomst gemotiveerde aspirant-militairen zich willen (blijven) inzetten voor de krijgsmacht?

Defensie streeft naar volledige vulling maar wordt ook geconfronteerd met bezuinigingen. Om de bezuinigingen uit het aanvullende kabinetsakkoord te kunnen verwerken is in 2009 besloten tot een meer geleidelijke vulling van het personeelsbestand. De arbeidsmarktsituatie maakte het mogelijk, anders dan voorheen, in ruime mate nieuw personeel aan te trekken. Er was echter ook sprake van een significante afname van het vrijwillige ontslag en een beduidend gunstiger opleidingsverloop. Als gevolg hiervan dreigde een overschrijding van het personeelsbudget dat is vastgelegd in de begroting 2010. Uitstel van opkomst bleek om deze redenen noodzakelijk.

Er zijn vooralsnog geen aanwijzingen voor negatieve gevolgen voor het imago van Defensie als werkgever. Het aantal belangstellenden voor een baan bij Defensie is onverminderd zeer groot. Overigens toonden de betrokken personen in overgrote meerderheid begrip voor de maatregel en was men vooral positief over het feit dat men later alsnog kon beginnen.

2

Kunt u aangeven om wat voor soort militairen het gaat voor wie nu de opleiding en een toekomstige baan bij de krijgsmacht is afgeblazen? Zitten onder de afvallers ook militairen die vallen in de schaarse categorieën? Zo ja, probeert u deze aspirant-militairen alsnog nu te behouden voor de krijgsmacht? Zo nee, betekent dit dat de 3.000 openstaande vacatures de komende maanden niet gevuld kunnen worden, vanwege tekorten op de begroting?

De maatregel betreft het uitstel van de initiële opleiding van 300 kandidaat-militairen van het Commando zeestrijdkrachten en 167 van het Commando Landstrijdkrachten. Het gaat niet om afstel maar om uitstel van de opkomst met enkele maanden tot een half jaar. Het betreft niet de schaarse categorieën personeel; de werving en aanstelling daarvan gaat gewoon door.

Zoals uiteengezet in de begroting 2010 is al in 2009 besloten het personeelsbestand van Defensie voorlopig niet volledig te vullen, om zo de bezuinigingen uit het aanvullende beleidsakkoord te kunnen verwerken. Er is de komende jaren wel nog ruimte voor een gecontroleerde groei van het personeelsbestand, van 95 procent in 2010 tot 98 procent in 2015.

3

Op welke wijze is omgegaan met het afzeggen van deze aspirant-militairen? Waren zij reeds in het bezit van een contract en is er met andere woorden sprake van contractbreuk met eventuele juridische en financiële gevolgen voor de krijgsmacht?

Datum

Onze referentie
BS/2010027788

De maatregel behelst geen contractbreuk, maar een uitstel van de geplande opkomstdatum. Alle betrokkenen zijn hierover telefonisch en schriftelijk geïnformeerd. Over het algemeen toonde men begrip voor de situatie. Het feit dat men over enkele maanden alsnog kan opkomen, werd als positief ervaren. Tot nu toe hebben drie personen een verzoek om compensatie ingediend. Deze zaken zijn nog in behandeling. Indien men aantoonbaar financiële schade lijdt, zal Defensie die vergoeden. Naar het zich laat aanzien zullen de totale kosten hiervan echter beperkt zijn.

4

Vanaf wanneer in 2011 verwacht u deze aspirant-militairen wel te kunnen aannemen? Is dit direct met het ingaan van het nieuwe jaar? Hoe probeert de krijgsmacht deze gemotiveerde mensen te behouden voor 2011?

Alle betrokkenen die dat willen, zullen alsnog in de eerste maanden van 2011 opkomen. Verreweg de meesten hebben laten weten dan inderdaad met hun initiële opleiding te willen beginnen.

5

Heeft deze afgelasting gevolgen voor de wervingscampagnes?

Neen, de wervingscampagnes gaan door met het oog op de instroom in 2011. Meer in algemene zin is het van belang de arbeidsmarktpositie van Defensie te handhaven zodat niet op een later moment, als de arbeidsmarkt aantrekt, hierin tegen belangrijk hogere kosten weer moet worden geïnvesteerd. Wel worden de accenten in de wervingscampagnes voortdurend aangepast aan de feitelijke behoefte en de financiële mogelijkheden. Overigens is het wervingsbudget al aanzienlijk verkleind als gevolg van het amendement bij de defensiebegroting voor 2010 van het lid Knops (Kamerstuk 32 123 X nr. 54).

1) Dagblad van het Noorden, 3 augustus 2010